Tota pulcra es amica mea ⁊ macula non est in te Cãticor.iiij. Magistri mei venerandi et prẽs dilectissimi vt gratia almi spiritussãcti in nos velit reuũdare Mariam plenam gratia. sic habeo inuocare. Aue ergo fõs gratie. tota gratiosa. tota pulcra facie. virgoq; formosa. Sola sine scabie macula q; rosa. Tota pulcra es. ꝛc Magistri mei Reuerendi dum quero mentaliter huius verbi gloriosã. reperio beatam virginem apud deum hominez creatam formosã. Nã in supmo cardine. quondã sub imagine fuit festum celebratũ. Cũ multo solennio. grato contubernio. qõ laudat cetus patum. Scandunt ex hoc nebula. virgines sine macula. fuit festum disputatum. Conclusuz est et terminatum. ꝙ amica regi data. tota pulcra est creata. nunq; q̃z maculata. sic fuit sententiatũ. Ecce magistri mei q; festiuitas solennis. q; grata q; perennis. tota pulcra Quedaz lis super dilecta. super re nunq; neglecta. quia amica mea. Responsio q; gaudiosa. ⁊ sententia q; famosa. macula non est in te Iurta hec tria nostra considerato. tractatu triplici est partita. Primus tractatus dicet festiuitatem tam solennem. tam gratam tam perennẽ. Iurta primum tota pulcra. Scõs tractatus docz de lite super dilecta. super re nunq; neglecta. iurta scõz amica mea. Tertius tractatus dicet responsionem gaudiosam. ad sẽtentiam tam famosam. macula nõ est in te. Quantum ad primũ tractatum nostre considerationis que notat festiuitatem solennem ꝛc. Est magistri mei deuote speculandum fuisse festuz solenne de quo prophetazacb vltimo loquitur in hec verba Percutiet dominus omnes gẽtes que non ascendunt ad celebrãdum festum tabernaculozum In q festo

Primo tabernaculum stellare dat mundo solennium.

Scõo. tabernaculuz solare dat mũdo solacium

Tertio. tabernaculum regale dat mundo spectaculum

Quarto. tabernaculũ diuinale dat mundo scrutinium.

Primo nanq; Marie caro in hoc festo fuit vt stella formata. Ecce primum tabernaculũ. Scõo in hoc festo Marie anima vt sol creata Ecce scõm tabernaculum Tertio in B festo fuit Maria tota super naturã dotata Ecce tertium tabernaculuz Quarto in hoc festo fuit maria tota ex gratijs vallata. Ecce quartũ tabernaculum. In hoc nempe festo in supremo cardine sub imagine celebrato. visus est olim rex ille de quo Hieremie.iiij. Quis non timebit te o rex gencium. tuum est enim decus inter cunctos sapientes gentium et in vniuersis regnis eorum. nullus est similis tibi. Hic rex altissimus visus est olim formare sibi tabernaculũ. scz marie carnem in mũdicia stellari Numeri .xxiiij. Visus ẽ sibi formare tabernaculũ. s. marie carnẽ. sine lãguore locali puer. vl. Visus est sibi formare tabernacu/

lum scilicet Marie carnem sine lege carnali Augl. in sermone. Ad hanc nempe visionem cōsidero huius vie tres sapientes in spiritu eleuatos. Ecce primus de lege nature Balaam filius beor in quādam visionē eleuatus vidit mulierem ꝑm carnē formari in mūdicia stellari. Orietur inq̄t stella ex Jacob et ꝯsurget virga de isrl. s. Maria ꝑm carnem. ptz Numeri. xxiiij. cuz ibi notatis Post hec de lege scripta sapientissim⁹ salomon. in quandam visionez imaginariam eleuatus. vidit procul mulierem fortem. Mariam scz ꝑm carnē formari ꝗ fortitudo et decor indumentū eius. s. carnis sine languore nature. Prouerb. vlt. Post hec de lege gratie beatus Augl. in quoddā lumen viuificum eleuatus vidit matrem dei formari ꝑm carnem prorupit in hec verba Quis potuit in huiusmodi anima vel carne locus esse viciorꝝ. quando ad celi vicem continentis omnia. dñi templū ē effecta? Hec est reuera illa domus dei de q̄ per Salomonē dicit Sapiētia edificauit sibi domū. excidit columnas septez. Nanqz virginalis huius domus columnis fulcita est quia veneranda hec mater dñi. septē spiritus sancti donis dotata fuit. quā talez vtiqz eterna sapientia edificauit vt digna omnino esset ex qua ipse carnem assumeret in inestimabile precium salutis humane Quid dignius hac virgine. quid sanctius in humani generis serie potuerit exoriri Hec Augl. in sermone Igit nunqz fuit in carne Marie locus vl radix viciorꝝ vt vult Augl. Quare videt aliq̄b⁹ q̄ nunqz in eius carne fuit languor nature. vel lex membrorꝝ. vl fomes peccati. vel dominiū politicū voluntatis ad sensum sed dominiū despoticū. sicuti in statu prime innocētie. caroqz mundissima a principio sui. et tabernaculū altissimi. dei filio p̄paratū. Et hoc ē primū tabernaculoruz qd̄ hodierna festiuitas solennisat. Et sic patet qualiter tabernaculū stellare dat mundo solenniuz.

¶ Scd̄o dico q̄ tabernaculum solare dat mundo solacium. Nā scd̄o ordine temporum. prefatus rex sb̄ illa visione imaginaria visus est sibi formare aliud tabernaculū. ad modū inebriantis contubernij ꝑ amorem scz animam Marie a sui principio vt radijs solarib⁹ mundissimis fulgentem. quam videns augmētata natura in lumīe glorie. festo gaudioso in creationis principio eā cōsidero decantare. Pulcritudo eius ē vt spēs celi i visione gl̄e Ecc̄i xliij. Appetitus ei⁹ vt sol in exitu vas plenum gr̄e Ibidez Hec vas castrorꝝ lux. in excelsis ordinata acie Ibidē Vide arcuz celi. benedic factorem potentem curie Ibidem Candorē huius admirabit oculus tumēs in in glacie Ibidem Ad quos cantus. nōnullos viatores quadā luce imaginaria ꝯsidero in spiritu eleuatos Ad hanc forme visionem eleuatus est sub lege nature sanctus vir Job cum vidit solez fulgere quo ad animā Marie. ꝛ lunā incedentē clare. q̄ ad eius carnē. et letatū est cor ei⁹ in abscōdito. pz Job xxxi. cū ibi nōtis

Naz ille vsqz ad fidem mediatoris christi ponit̄ eleuatus. patet sup̄. xix Ad hanc visionē de lege scripta ponunt nōnulli altius eleuatū. s. intellectualiter sanctū regem dauid. cū vidit sponsū in sole ponē tabernaculum suum. et cum sole anime. carnez viuere Marie. p̄s xiiij. cū ibi notat. Ad hanc visionē de lege gratie beatus Ambr. est assumptus. q̄ vidēs Marie animā a sui principio preseruatione redemptaz ait. Nec mirū si domin⁹ redempturus mundū. operationē suam inchoauit a Maria vt per quā salus omnib⁹ parabat̄. eidem p̄mo fructū salutis hauriret expignere. Quid enim nobili⁹ dei matre. quid splendidi⁹ ea quam splendor elegit. Ut de ceteris eius virtutibus taceā. virgo erat nō solū corpore sed et mente Hec Amb̄ super Lu. et in li. de sancta virginitate. sic̄ patet ex visione sancti Ambr. nō fuit a casu eleuata ꝫ preseruata. alias nō virgo mēte si peccato corrupta Et sic patet qualiter tabernaculuz solare dat mundo solaciuz. Tertio dixi ꝙ tabernaculū regale dat mundo spectaculum. Nam in tertō ordine nature. sub illa visione imaginaria. prefatus rex visus est formare sibi aliud tabernaculum ad modum regalis triclinij pro lectulo salomonis scilicet mariam sub natura dotatam cum vnitus est sol stelle scilicet anima virginis sue carni. In cuius vnione quas natura angelica protulit laudes ex terrenis sumitur argumentum. Cum Ouidius Naso existēs in insula ponti ad visionē huius tabernaculi aliqualiter eleuatus. de hac virgine in libro tertio d̄ vetula prorupit in hec verba. Munda quidem magni animi. magni qz decoris. Pluris honestatis. Et ecce Albumazar sb̄ enigmate. et in illis nebulis existens ad visionem huius tabernaculi aliqualit̄ est assumptus ipso teste lib. vi. maioris introductorij Et iterum existēte sibilla. virgilius maro i europa ad visionem huius tertij tabernaculi ē eleuat⁹ ip̄o teste in Bucolica Egloga quarta Ultima dumei iam carminis etas iam redit virgo ꝛc Qualiter hieronymus in rhoma existēs altiori lumine eleuatus hoc tabernaculum virgineum contemplans dicebat. Quid nobis tantilli. quid actione pusilli. quid in eius laudibus referamus cū etsi omnium nostruz membra verterent̄ in linguas eam laudare sufficeret nullus. Altior enim celo est de qua loq̄ nitimur Abysso profundior. cui laudes dicere conamur. Si celū inquit te vocem altior es. Si matrem gentium precellis. Si formam dei te appellē digna existis. Si dominam angelorum digna esse probaris. Quid ergo digne de te dicam? Hec Hieronymus in sermone. Sic patet qualiter tabernaculum regale dat mundo spectaculum

Quarto dico ꝙ tabernaculū diuinale. dat mundo scrutinium Nā quarto ordie nature prefatus rex visus est sibi formare aliud tabernaculum ad modum sacrarij spiritualis. Non quidem aliud quo ad

rationem essentialez.sed aliud quo ad rationem moralez.s.totā Mariā in principio sui aliter se habētez sub magnitudine gr̄arū q̄ pri⁹ ordine cause sub altitudine nature In cui⁹ gr̄oso progressu ipse rex eam talit̄ ɔmendabat. Ecce tu pulcra es amica mea.ecce tu pulcra. Cantl.i. Sic̄ liliuz inter spinas. Infra c.sequenti Oculi tui sicut columbaꝝ eodez capitlo Sic̄ vitta coccinea labia tua et eloquiū tuum dulce. infra eodez c. Nasus tuus sicut turris lybani q̄ respicit damascū.infra.cap.vij. Collū tuū sicut turris eburnea. Ibidez Quāpulcri st̄ gress⁹ tui i calciamētl. filia principis in calceamentis sez carnis.sup̄ eodē cū ibi notatl. Statura tua assimilata est palme ꝛ vbera tua botris. Ibidē. Tota pulcra es ꝛc. vbi thema. Sic eā ei⁹ cantor ille rex altissimus commendabat. Quas laudes audiens in spiritu ille sapientissimus Salomon vidēs q̄ sub lumine illud quartū tabernaculū.hanc virginē gloriosam querebat de ea. Que est ista que ꝓgredit̄ quasi aurora ɔsurgens.quo ad totam in naturalib⁹ Pulcra vt luna quo ad carnē Electa vt sol quo ad animā. terribilis vt castroꝝ acies ordinata quo ad totā in gratuitis Cantl.vi. Et cū nullus sibi respōderet et iteꝝ atq̄ iteꝝ quereret. Que est ista.vt supra Cantl.iij. Et infra. tandē naturā angelicā ad questiones prefatas cōsidero respōdisse. Hec est stella maris vite via porta salutis. Regl̄a iustitie.limes pietatl. origo Virtutis.venie mr̄ talamus q̄ pudoris. Ort⁹ ɔclusus.fons consignatus.oliua. Fructificans. cedr⁹ redolēs.paradisus amen⁹ Virgula pigmenti.vinaria cella liquore Predita diuino.nectar celeste ꝓpinans. Nescia spineti.florēs rosa nescia culpe. Gratie fons expers limi.lux nubila pellens. Spes miseris.medicina reis. tutela beatis. Proscriptis reditus.erranti semita.cecis Lumen deiectis requies.pausatio fessis.

Hec Alan⁹ in anticlaudiano. Hanc ergo responsionem audiens petrus comestor ꝓrupit in hec verba

Si fieri posset q̄ arene puluis et vnde Vndaꝝ gutte.rose gemme lilia flamme Ethera celicole. nix grando sexus vterq̄ Ventorum penne volucrū pecudū gen⁹ omne. Siluaꝝ rami.frondes. auiū q̄q̄ penne. Ros gramen stelle piscis angues ariste. Et lapides. montes cōualles terra dracones. Lingue cuncte forent.minime deprome re possent. Que sis vel quanta. virgo regina maria. Que tua sit pietas.nec littera nec dabit etas

Ergo et fratres charissimi ascendite vos in spiritu et videbitis Mariam absq̄ pari.pulcram absq̄ fari.quia tota pulcra Mariam amorosam.valde gratiosam.quia amica mea. Mariam in conceptu.absq̄ om̄i defectu.quia macula non est in te

Videte ergo mariam sine culpa quo ad mentem.quo ad carnē.quo ad dentem.quia tota pulcra Videte mariā preparatam.suo nato

iam dotatā. quia amica mea Vide te mariaz sine pcc̄o originali. absq; fato. qz macula nō est in te. Ergo dic gens pharisea Tota pulcra es amica mea. nec est in te macula. que fuerunt thematis verba.

Sequit scd̄us tractat⁹

nostre ɔsideratiōis qui notat de lite sup dilecta. sup re nūq̄ neglecta. cū sit amica mea Ubi est deuote speculandū in hoc festo fuisse quandā litē. de qua monet sapiens Ecc̄i iiij. dicens. Nō ɔtendas cū hōie locuplete ne forte ɔtra te ɔstituat litē In qua lite p̄mo actor p̄ntat. scd̄o causa ꝓpalat. tertio re⁹ ɔnotat. q̄rto causa disputat Primo nanq; in lite hui⁹ festi tabernaculoꝝ regis actor p̄ntat scz octo vetule q̄, sepe ad hoc festū scandūt ex hac nebula furibūde. Prima vocat lr̄a occidēs. Scd̄a ratio litigiosa. Tertia species sophistica. Quarta sup̄ficies canonū. Quinta apparētia legis Sexta falsa mathesis. Septima falsa poesis. Octaua suspitio heretica

Ascēdūt ad hūc festū octo vetule Littera occidēs in vultu iā rugata. Ratio litigiosa rixis comitata Species sophistica fallacijs armata Sup̄ficies canonū penit⁹ inflata. Apparentia legis/apparēs aduocata. Falsa mathesis ex gestis diffamata Falsa poesis apparenter adornata Suspitio heretica tremēs antiquata. Cū his vetulis ascendit ad hoc festū. Lis grauis. ira furēs. odiū immortale. pennis rancor. inhuman⁹ strepit⁹. ɔgressio dira. Questio difficilis quā nulla solutio sedat/ Juxta Nasonē scd̄o de vetula. Sic q̄ ptz qualiter in hac lite actor p̄ntat. Prima ergo vetula scz lr̄a occidēs in illa visione imaginaria fricando vultū. scalpendo caput in regis p̄ntia loquit in hec verba. Just⁹ q̄dez est dn̄e si disputē tecum veꝝtn̄ loq̄r ad te vt scribit Hiere. xij. Ecce astat regina a dextris tuis in vestitu deaurato p̄s. xliiij. Que tn̄ fuit in originali peccato ɔcepta. Argu^m sup̄ p̄s. lij. cū ibi notat. Nā oēs declinauerūt simul inutiles facti sūt ꝛc̄ vsq; ad vnū scz xp̄m p̄m glosā. ergo regina fuit inutilis. et aliqn̄ declinauit. Nec miꝝ qz nō iustificabit in cōspectu tuo om̄is viuens. Infra p̄s. cxlij. Sup hoc sapientissim⁹ Salon lustrauit vniuersa. et viruz de mille vnū repperit. Mulierē ex om̄ib⁹ non inuenit. Ecc̄i. vij Qd̄ ɔfirmat apl̄s Ro. iij. Oēs in adaz peccauerunt et egent gr̄a dei. Et de hoc infra ca. v Sicut p vnū hōiez pcc̄m intrauit i quo oēs peccauerūt. Et epb̄. ij Eram⁹ natura filij ire. glo. Aug In hac ira oīs hō nascit Vn̄ pz iustissime iudex q̄ Maria fuit in peccato originali concepta et per consequens festum de eius conceptione celebrari non debet Secundo surgit secunda vetula scilicet ratio litigiosa dicens se velle hoc probare euidenti ratione Quoniam maria fuit redēpta a filio suo sed non nisi a captiuitate et peccat. ergo contraxit aliqd̄ peccatum. Secundo Maria habuit fomitē. ꝫ fomes est seq̄la pcc̄i. g⁹ ꝛc̄. Maior pz in li. iij. dist. iij. c. ij. Tertio

Maria fuit mortua. sed mors est se/
quela pcci. Ergo. Quarto Maria
fuit mūdata et sanctificata sed non
nisi a peccato. ergo. Maior. ptz lib.
iij. di. iij. ca. iiij. Quinto si maria. fuis/
set mortua ante filium iuisset ad lim
bū patrū. sed nō nisi ꝓpter pccm. er
go. Maior ptz qr ianua celi. nō fuis
set aperta nisi ꝑ passionē filij. dis. x/
iiij. tertij. ca. fi. Sexto. caro xpi fuit
obnoxia pccō. sed illa est ratio pec
cati originalis. ergo. Maior ptz. iij.
dis. tertij. ca. i. Septimo. Maria fuit
determinata in lumbis Abrae. sed
ideo qr in originali ꝯcepta. g°. Añ/
cedēs ptz. iij. di. tertij. Octauo. In
maria fuit fames et sitis et multe
alie pene ꝯtracte. sed isti sūt effect⁹
pcci originalis. ergo in ea fuit cau
sa ¶ Tertio surgit tertia vetula. scz
species sophistica dicens se velle h̄
subtiliter deducē. Sol⁹ christ⁹ fuit si
ne peccato originali ꝯceptus. et ni
hil qđ non est christ⁹ fuit sine pecca
to. ꝫ Maria est aliq̄d qđ non ē chri
stus. ergo ꝛc. Exclusiua patz ꝑ scm
Augl. ij. li. de bap. paruuloꝝ. Et lib
ꝯtra Julianū hereticū. Et supra p̄s
xxiiij. Et ꝑ Amb sup Lu. Et ꝑ Hie
roñ. sup illđ psalmi de manu canis
vnicā meā. Et ꝑ Gregl. li. moꝝ. Et
ꝑ Dam̄. iiij sñiaꝝ. Et per Anb Cur
deus hō. Et ꝑ Bern̄. in epl'a ad ca
nonicos lugđ ¶ Quarto surgit q̄r
ta vetula. s. supficies canonū dicēs
hoc esse expressū de ꝯse. dist. iiij. Fir
missime. et iij. dist. c. ꝓnunciandū. in
gl. igit̄ ¶ Quinto surgit q̄nta vetu
la. s. Apparentia legis clamans. lex
dicit. Si filiusfamilias extranee per
sone sit in adoptionē datus. ex hoc
iure ptātis naturalis minime dissol
uunt̄ Instl. de adoptōibus. ꝫ hodie
nō obstañ in Maria adoptōne gra
tiosa. adhuc fuit obligata culpe iu/
re naturali fraterno ¶ Sexto surgit
sexta vetula. s. falsa mathesis dicēs
in ꝑma facie signi virginis ascendit
hec puella et in ipsius manib⁹ sc̄ spi
ce suspense. ⁊ vestimenta vetusta te/
ste Albumasar vi. li. maioris intro/
ductorij. Et de hoc Naso. iij. de ve/
tula. ꝫ talia vestimēta significāt ve
terem hominē cū actibus suis. ergo
ipsa induit veterē hominē ¶ Septi
mo surgit septima vetula dicens h̄
esse notū ꝑ ꝯmunia metra q̄ notat
Petr⁹ cretenꝭ sup Cantica dicens
Nō aliquē potuit sine culpa gignē
mund⁹ Solus h̄ christ⁹ fuit int̄ mi
lia mund⁹. ¶ Octauo et vltimo sur/
git octaua vetula. s. hētica suspicio
vel ꝭm alios nominat̄ presumptio
temeraria. dicens Justissime rex di/
cere ꝙ Maria nō cotraxit pccm ori
ginale. hereticū est censenduz et ex
presse ꝯtra fidē. et ꝑ ꝯsequens oēs
sic tenentes sūt infideles Primo qr
sic dicē est contra determinationez
ecclesie que approbat omnia dicta
sanctoꝝ patruz in. c. Sc̄a romana.
di. xv. in decretis. Sed multi sancti
dicunt eā in peccato originali eē cō
ceptā vt Anb Bern̄. et ceteri igit̄
Secūdo quia est expresse contra sa
cram scripturā. igitur heretica. Cō
sequētia patet ꝑ Hieronymū. xxiiij
q. iij. c. hereses. in decretis Añs no
tū est ex dictis. Tertio quia Augl.
in li. de fide ad petrum post capl'm

firmissime. sic dicit petro. Siquẽ cõ
tra hoc ꝑtinacẽ cognoueris tanq̃z
pestẽ fuge et hereticũ abꝗce ergo ꝛt
Quarto qꝛ hoc festũ sine falsitate fi
dei dogmatisari nõ ꝑt. ergo hereti
cũ. ꝯsequẽtia patz. et antecedẽs ar/
guit qꝛ hodierna festiuitas nõ ẽ de
ꝯceptione seminũ. qꝛ ibi libido affu
it. nec de ꝯceptu carnis qꝛ non fuit
hodie. neq̃z de creatione aie. qꝛ nõ
fuit hodie. nec ꝯtra toti⁹ eadẽ rõne
ergo iustissime rex hoc festũ nõ ꝯz
celebrari. Et sic ptz qõo in hac lite
causa ꝓpalat

¶ Tertio dico ꝙ in hac lite ꝯnotat
Nã post hec omnia dicta vetula ꝓ lo
cut⁹ est rex dicẽs. Hec causa vestra
vt video ꝯtra reginã est de qua fe/
stũ facim⁹ Dit ꝑma vetula Neq̃q̃z
dñe mi rex. veritas nõ est ꝯtra regi
nã. Et rex. Quis est ergo re⁹ cõtra
quã agitis? Dit prima vetula. Sunt
quedã puelle viatrices modicũ sa/
pientes. Et rex. Audiant. Et ecce
scandũt ad hoc festũ tabernaculo/
rum. octo virgines viatrices. vere/
cunde et timide que in ꝯspectu om
niũ celestiũ admirabiles videbant.
Prima. Vera theologia in vultu
gratiosa. (amorosa
Secda Ratio probabilis in gestu
Tertia Patens auctoritas. grata
velut rosa. (mosa
Quarta lex canonica. in habitu for
Quinta. lex ciuilis tota imperiosa.
Sexta vera mathesis apud mltos
preciosa.
Septima dulcis poesis super fauũ
dulcorosa.
Octaua fides ꝑfa firma q. radiosa.

Iste octo ꝛgines i illa visione ima/
ginaria fecerunt partez in causa re
gine virginum quã iam gratissime
cognouerũt. Et sic ptz quis et q̃lis
in hac lite reus connotat.

¶ Quarto dico ꝙ i hac lite causa
disputat Nã p⁹ hec omnia ꝑma ꝛgo
scz vera theologia cũ honestate in
dicibili. in regis ꝑsentia loquit in hec
verba Tu aũt dñe sabaoth q̃ iudi/
cas iuste et probas renes et corda.
videaz vltionem tuã ab eis Habere.
xli. Tibi enim reuelaui causã meaz
Infra eodez ca. Ecce astitit regina
a dextris tuis in vestitu deaurato.
ps. xliiij. Que nunq̃z fuit in originali
concepta. Arg⁹ ꝓ. ps. xcij. cum ibi
notati. Domũ tuã dñe decet sancti/
tudo in longitudine diez. Naz hec
regina est dom⁹ tua quã tu edifica
sti sap colũnas septẽ spũs septifor
mis ptz Sap. ix. cũ ibi notatis per
Hugl. Que ab initio et ante secula
creata ẽ. et p ꝯsequẽs in statu inici
ali ꝑmoz parentũ. ptz Eccli. xxiiij.
cũ ibi notati. Itẽ nec dũ esset abyssi
id ẽ pcca. et ipa iã ꝯcepta erat no/
tat. puer. iiij Itẽ. hec ẽ illa stella q̃m
vidit Balaã Num. xxiiij. Et si stella
ergo a pegrinis impssionib⁹ aliena
et abstracta. ergo a pcco originali
ꝑseruata. Itẽ hec est illa arca de li/
gnis sethim imputribilib⁹. ꝯz Exo.
xxvi. cũ ibi notati. g⁹ ligna hui⁹ arce
ꝛginee fuerũt ab omni putredine ꝑ/
seruata. Itẽ. hec ẽ mulier illa fortis
quã vidit Salomõ cui⁹ lucerna non
fuit extincta in nocte peccati. patet
puer. vltimo cum ibi notatis Item
nunq̃z tumuit domus tua illa a fri/

goribus niuis patet eodez.c.ergo nunqz fuit frigus peccati in ea Itē hec est illa porta quā vidit Ezechiel q̄ nunqz fuit apta.pz Ezech xliij ergo per eam nunqz intrauit pcēm. Itē hec ē illa regina de qua sheſt. xv. Nō ꝓpter te. ꝗ ꝓpter oēs lex hec posita est. Item Nonne a principio sui pulcra ē amica tua et macula nō est in ea vt in themate. Jn Justissime rex patet ꝙ Maria fuit sine peccato originali ocepta.q̄ p osequēs ꝗ festū mēito ē celebrādū // Secō surgit scēa virgo.s.rō probabilis. dicens se velle hoc deducere per ꝓbabiles rōnes Primo.q̄libet in peccato originali ōsistens.est ꝓtunc dignus pena eterna. ꝗ mr̄ dei nunqz fuit digna pena eterna.g° ꝛc Maior pz xxx.dis.scōi.Minor patz qz non erat decens matrez dei esse in pena eterna.et contrahē talem effectū.ergo nec rōnem causalē vel dignitatē ipsius.Secō.ꝑma mulier fuit creata libera et non serua. ꝗ dignior et nobilior fuit scēa mulier qz ꝑma.ergo ipsa creata fuit libera et non serua Maior pz.xx dis.scōi Minor probat qz in ea incepit tp̄s plenitudis gr̄e.pz Lu.i.Tertio. q̄libet pcēm originale dicit lamentationē et ve. ꝗ Maria nunqz habuit rōnez lamentationis et ve.ergo nec pcēm originale.Maior pz xxx.dis.scōi. Minor arguitur ex aue angelico.q̄ cōiter exponitur sine ve Lu.i.Quarto Maria habuit plenitudinē gr̄e.ꝗ q̄daz magna gr̄a ē preseruatio ab originali ergo hec fuit in Maria.Maior pz Lu.i.Minor nota ē.Quinto.q̄libet pcēm dicit rōnem corruptōis et tactus.ꝗ Maria nunqz fuit corrupta ꝗ intacta. ergo nunqz hūit peccatū Maior pz xxx.dis.scōi.q minor ē nota.nā oppositū ē error heluidij Sexto Maria p filiū suū pfectissime fuit redempta. ꝗ pfectius ē redimē a casu p̄seruando.qz p° casū eleuando.ergo maria. fuit a casu p̄seruata ait Bern.sup Cant. et hoc de.v. dis.scōi. Septimo Maria fuit exempta a maledictione Eue.cui dictum est In dolore paries filios.g° etiā exēpta a maledictōe ave cui dictū ē Puluis es et in puluerē reuerteris. Ex q̄ ꝓbat scūs Augl.ꝙ non decuit Mariam incinerari p̄m carnez. ergo exempta fuit a maledictione vtriusqz qz minus decuit p̄m mentez deformari et maculari . Octauo q̄a caro christi caro virgins vt ibi assumit Augl.in sermone assumptōis ꝗ caro christi nō fuit obnoxia pcēo vt in se formalit̄ ergo nec caro virginis fuit obnoxia pcēo vt in se vl in sui perseitate.Nono.pcēm quodlibet dicit dehonestatem q̄ vituperium spirituale. sed Maria nunqz habuit dehonestatem et vituperiū spirituale.ergo nec pcēz originale Maior patet de se.Minor arguit̄ qz tūc rex filij° eius impleuit circumcisionē et soluit legem decalogi dehonorando parentes.Decimo Quia rex et° filius anteqz haberet rationē filiationis.cā honorauit ab infamia preseruando.Patz per Ambros̄ super Lu.ergo a fortiori preseruauit eam a culpa preseruando.igit̄ iustissime rex patet ꝙ Maria nō habuit origi

nale.et ꝑ ꝯsequens hoc festũ meri
to est celebrandũ. ¶ Tertio surgit
tertia virgo scz patens auctoritas
dicẽs ad hoc esse auctoritates po/
tentes sanctoꝝ. Nam Augl. contra
quinqꝫ hereses ca.iiij.in persona re
gis sic ait Si maria potuit inq̃na/
ri cũ ipaz facerẽ.potui ego inq̃nari
cũ ex ea nascerer.sed secundũ non ẽ
possibile.ergo nec primuz Secun/
do. Idem. iij.dis.tertij. Excepta ma
ria virgine de qua ꝓpter honorem
domini cum de peccato agit nolo
facere questionem. Tertio hierony
mus in sermone assumptõis.sic ait.
Quicq̃d humanis potest dici ver/
bis minus est a laude virginis. er/
go tribuenda sunt virgini omnia
priuilegia exceptiua culpe vel pec/
cati Quarto Gregl in prosa Felix
nanqꝫ es sacra virgo maria ꝛc. Et
in illa. Sancta et immaculata virgi
nitas.ergo omnia attribuenda sũt
sibi om̃ia priuilegia exceptiua cul/
pe. Quinto Anselm⁹ de ꝯceptu vir
ginali sic ait. Decens erat vt ea pu
ritate qua maior sub deo nequit in
telligi niteret ꝛc. Sexto beat⁹ amb.
in libro de virginitate btẽ Marie
dicit eã expresse ab om̃i pcc̃o origi/
nali et actuali immunẽ fuisse vnde
fuit per eam casula de thesauro re/
gis intimatus. Tunc rex ait sufficit.
¶ Surgit quarto quarta virgo.s.
Lex canonica dicẽs se habere ad h̃
decreta. Primo qꝛ rõne pcc̃i quod
mulier induxit nõ concedit ꝑ alio
postulare.xv.q.iij.in decretis. Sed
Marie hoc ꝯcedit ex officio media
tricis. ergo abstrahit ab illa ratõe
peccati Scd̃o quia lege priuata.ss.
ducit nulla existit ratio vt lege pu/
blica restringat in.c.due sũt.xix.q.ij
Sed Maria a principio sui.lege p̃/
uata ducta est ergo ꝛc Tertio si ali/
qui recipiunt in proprios et specia
les subiectos censent exempti.in.c.
Si papa.de priuile.li.vi. Sz Maria
fuit sic recepta in propriã et spẽalẽ
mr̃em filij dei a principio sui. ergo
ꝛc. Quarto cũ sint iura obscura par
tiuz.reo fauendũ est potius qꝫ acto
ri.extra de regul iuris in vi Sz hec
iura partiuz sunt obscura.ergo Ma
rie fauendũ.ẽ. ¶ Quinto surgit q̃n/
ta virgo.s.lex ciuilis dicens se ad h̃
habere leges Qm̃ princeps Augu
stus est legibus solutus. priuilegia
Augusta pz.ff.l.ij.se cõ le. Priceps
Sed summus Augustus fuit solut⁹
a lege concupiscẽtie.ergo priuilegi/
ata Augusta. Itez in obscura volũ
cate manumittentis. fauenduz est li
bertati de regul Iurl.ff.ergo a for
tiori in obscura ratõe ingenuitatis
fauenduz est libertati. Sz hec ẽ obs
cura ratõ ingenuitatis Marie in p̃n
cipio sui.ergo.ꝛc. Et rex ait sufficit.
¶ Tunc surgit sexta virgo scz vera
mathesis dicens Hec puella a prin
cipio sui in prima facie signi virgis
apparuit mũda.et magni animi ma
gni qꝫ decoris. teste Albumazar li.
vi.maioris introductorij. ergo i sui
principio nõ erat immunda ꝛ defor
mis Itẽ a sui principio lucebat plu
ris honestati.teste Nasone.iij.de ve
tula.ergo erat sine inhonestate ꝛ vi
tuperio culpe Item in conceptõne
huius puelle.prima facies signi vi

ginis erat d̄ signo virginis. nullus astrolog⁹ h̄ negat. g° puella hec q̄ erat signata erat vt tūc incorrupta ⁊ intacta ꝑm vtꝝq̄ hoiez Itē ad h̄ facit Machomet⁹ i alchorano azo/ara. ⁊. dicēs. Null⁹ est de filijs adā quem nō tetigerit sathan p̄ter Mariam et filiū eius. Et rex ait sufficit. ¶ Tunc surrexit septima v̄go. s. vera poesis. ad hoc se hr̄e dicens poetrias innumeras Nā Sedulius li. .i. in carmine paschali loquens poetice de Maria sic ait. En velut e spinis. nobilis rosa surgit acutis. Nil quod ledit habens. vl' quod obscurat honorē. Sic eue de stirpe sacra veniente maria Virginis antique facinus noua virgo piat. ergo Maria surrexit de spinis genēis humani. om̄i lesione semota. sicut nobilis rosa e spinis Item ad hoc facit poetria Maronis vt supra. Item Nasonis. Item petri comestoris vt supra Item petri cretensis sup Lucā Vnā nec maculaz natura reliquit in ista. Item Alan⁹ vt supra ¶ Ultimo surgit octaua virgo. pia fides. dicens Pro ista conclone sūt mirabilia tua iustissime rex. ergo hec cōclusio est pia fide tenenda. ɔsequentia pz cū tn̄ nō possis esse falsus testis. Antecedens arguit̄ in miracul' Helsini abbatis. Itē de studēte fratre regis Vngarie. Itē de sacerdote in pago gallico. que ecc̄a sponsa tua amplectit̄ pia fide Tūc in illa visione clamauit Rex Adiuro vos vt ametis Mariā et ɔmendetis q̄a tota pulcra. Nec suscitetis nec dilectam ꝓuocetis q̄a amica mea Nec denigretis. nec formosā diffametis quia macula nō est in ea. Tota enī pulcra es amica mea et macula nō est in te. sūt v̄ba thematis p̄assūpti

Sequit̄ tertius tractatus

nostre ɔsiderationis qui notat responsionem gaudiosaz ad sententiam famosam Ubi p̄mo materia declarat̄. scd̄o sententia ꝓpalatur. Nam post hec omnia in illa imaginaria visione surgit p̄ma vetula. s. littera occidēs quasi rabida dicēs Quid ad rationes nostras que insolubiles sūt iustissime rex? Surgit ilico honestissima virginum. s. vera Theologia dicens Vestre rōnes continēt xviij. defectus qui in scienciis cōmuniter repellunt̄. ¶ Prim⁹ est quia non distinguitis inter vniuersale simpliciter et vniuersale accommodū sicut discit̄ xlvi. di. p̄mi. c v. Vniuersale simpliciter distribuit simpliciter vt om̄ia que voluit de⁹ fecit. Vniuersale accommodum distribuit ꝑm quid. vt deus illuminat omnē hominē venientē in hūc mundū. quod intelligit̄ solū de illuminatis ꝑm Augl. infra eodē. ca. et sic tales. Omnes declinauerūt. Omnes peccauerunt Omnis hō mendax ꝛc dicunt vniuersale accōmodū ¶ Secundus defectus est quia nō distinguitis inter exemptū de iure et exēptū de priuilegio et de facto vt in. l princeps. ff. de le. Nam August⁹ est simpliciter. augusta de priuilegio. ⁊ sic intelligit̄. Non est qui faciat bonū nō est vsq̄z ad vnū sez qui sit exemptus. simpliciter. et hoc patet. cū

text⁹ ibi loquat̄ de exceptione actu/
ali ¶ Tertius defectus est quia nō
distinguitis. inter redemptionez ele
uantem. et redemptionē preseruan
tem sicut distinguit beatus Bernar
dus super Cantl ser. lv. Primo mō
redempta est humana natura. scdo
mō angelica. pz infra eodez sermo/
ne. et sic de maria credim⁹. patet er
go ꝙ non omnis redēptō est a cul
pa ¶ Quartus defectus est. q̄a nō
distinguitis inter rationē causalem
et rationē formalē. sicut distinguit̄
xxxi. distl. scdi per Ambros Nam ra
tio causalis nō includit simplr rati
onem formalez. Nō ꝯ. eadem distl. ꝑ
magr̄m. c. finali Ubi ponit in ꝑmo
conceptū puerperium habere ratio
nem causalem peccati originalis. et
non formalit̄. Et sic potest intelligi
ꝙ Maria habuit fomitem peccati
in illo conceptu quo ad legem ꝓpa
gantium sub qua fuit concepta. sed
non habuit fomitem formaliter in
primo conceptu seminis vt prolis.
nec vt in scdo vt semis vt caro. nec
in tertio. s. infusiōis anime. ¶ Quin
tus defectus est quia nō distingui/
tis inter mortem incinerationis. et
mortem preseruationis sicut distin/
guit Augl. in sermone assumptl. Pri
ma mors est pena pcc̄i. patet Gen̄
iij. puluis es ꝛc. ꝫ scda mors abstra
hit a peccato quantū abstrahit ab
incineratiōe. et talis fuit mors Ma
rie ꝑm Augl. ibidem. ¶ Sext⁹ defe
ctus est qr non distinguitis int̄ pur
gationem ⁊ mundationē ab immū
dicia. ⁊ a priuata potentia. sicut cō
munit̄ distinguit̄. ix. dis. scdi. de pur
gatōne angelica que nō fuit ab im
mundicia. ꝫ a priuata potentia. Et
sic concedit̄ Maria purgata. mūda
ta et sanctificata ¶ Septimus ē qr
non distinguitis inter legem priua
tam et legē ꝯmunē sicut in. c. Due
sunt leges. xiiij. q. i. in decretl. Ideo
cum dicitur si Maria fuisset mortua
ante filium. de iure ꝯmuni iuisset ad
limbum sed dubiū ē de facto. Nec
enim minus sibi potuit aperiri por
ta celi vt tūc. q̄ꝫ in via vt creditur
a nonnullis eam vidisse in hac vita
deum clare per essentiam ¶ Octau⁹
defectus est. quia non distinguitis
inter legem concupiscentie propa/
gantium. ⁊ prolis propagate sicut
notatur per aliquos doctores. iij.
dis. tertij. Nā primo mō caro xp̄i fu
it obnoxia pcc̄o sic̄ reliqua caro. pz
in c. i. iij. dist. iij Sz scdo mō vtraqꝫ
scz Marie et christi fuit preseruata
¶ Nonus defectus quia nō distin/
guitis inter solutionez decime pro/
pter gratiam preseruātem. vel pro
pter gratiam eleuantem. vt dicitur
ꝑ nōnllos doctores. iij. di. tertij c.
. iij. Nam Maria soluit christo deci
mam propter gratiaz preseruantē
non a casu eleuantem ¶ Decimus
defectus est. quia non distinguitis
inter penam tractam vel inflictam
ex culpa vl̄ ex causa sic̄ dicit̄ xv dis.
iiij Nā scdo mō scz ex cā mltas pe
nalitates contraxit Maria sed nun
q̄ꝫ ex culpa sua. ¶ Undecimus de
fectus est quia non distinguitis int̄
exceptiuam et exclusiuaz simplicit̄ ⁊
accommodatam sicut distinguitur
xli. distl. i. Nam illa. nemo nouit filiū

nisi pater nõ ē exceptiua simplr q̃a non ē ibi exceptiua notionalis vel etiã essentialis ꝓm aliquos. sed exceptio accommoda. qua excipiunt omnes illi quibus de iure hoc non competit vel de facto. Et sic sunt intelligende tales. Solus christus fuit sine originali. i. solus simpliciter q̃ de iure. quia solus Augustus est lege solutus in. l. princeps. sed non solus de facto. j. e. le. ¶ Duodecimus defectus est. quia non distinguitis inter dictum determinatum et concionatum siue disputatũ. sicut dicit Eccs. j. cũ ibi notatis vbi Salomõ q̃q̃ loquit in persona fatui. siue in persona opponentis. et sic Anselm' in scdo Cur de' homo. loquitur de Maria in persona bosonis disputãtis. q̃ in peccato concepit eum mater sua Sed post. oppositum determinat in libello de conceptione virginis. Et in epla ad suos coepiscopus. ¶ Decimustertius defectus ē quia non distinguitis inter dictum assertum q̃ opinatũ sicut distinguit in. c. Noli nimis. dist. ix. in decre. Nã aliter recipienda sũt dicta sanctorꝝ cũ loquunt dubie. aliter cum loquũtur assertiue. Propter hoc Bern̄ q̃ in epla ad canonicos Lugdunens̄ dubie locut' est. dicendo hoc festũ non esse celebrãdũ Nã in fine epl'e sũ mittit se et suũ dictũ examini ecce Romane. q̃ certum est ecclesiaz Romanã iam facere illud festuz ¶ Decimusquartus defectus est quia nõ distinguitis inter inesse et infuisse. sicut distinguit. ix. dis. ij. ca. iiij. sicut q̃ angeli ceciderũt de ordinib' nõ q̃ inessent. sed infuissent. Sicut dicitur maria mortua ꝓter peccatum per Augustinũ non q̃ infuit sed q̃ infuisset si non preseruata fuisset. ¶ Decimusquintus defectus est q̃ non distinguitis inter ius naturale et ius gentiũ sicut distinguitur dis. i. in decretis Nam maria vno fuit exempta a iure nature vt imaginatur apparentia legis. sed fuit exempta a iure gentium. ex quo captiuitates et seruilitates emanant. infra eodẽ ca. v ¶ Decimussextus defectus est q̃ non distinguitis inter habituz q̃ situm sicut distinguit Porphyrius. in libro sex principiorꝝ. Nam aliter considerat maria vt habituatur in vestitu deaurato psalmo. xliij. et sic se habuit a principio sui. Aliter vt situata habens in manibus vestimenta vetusta vt dicit falsa mathesis quod non signat veterem hominem mariam induisse. sed euangelicam paupertatem ¶ Decimusseptimus defectus est q̃ non distinguitis inter supficiem et medullam vel sensum in quo fit vel sensum quẽ facit vt distinguit in c. martino. i. q. i. p̄ sbieronymũ. Nam multa sunt superficie contra sacrã scripturam expresse que tamen sunt catholica. et eorum opposita heretica Notũ em̄ est ecclesiam approbasse omnia dicta sanctorꝝ. sed non vt supficialiter sonant. nec in omni sensu quem faciunt ¶ Altimus defectus est q̃ non distinguitis inter causam totalez et causam partialem sicut dicit doctor de causis ꝓpositione prima q̃ commentator ibidẽ. Naz lex occupiscẽtie

ꝓpagantium non est causa totalis vt peccatū originale sit in carne vel anima propagate prolis Nec seq̄tur hoc est ꝓpagatum ꝑm legem cōcupiscentie. ergo in peccato originali. Unde non sequitur formaliter: tres pueri sunt in camino ignis. ergo patiuntur ab igne. ergo nec seq̄tur formaliter A ꝓpagatur in igne concupiscētie ergo patitur originale. licet sequatur de lege communi Maria autem fuit concepta de lege priuata spiritussancti que prima cōcepta fuit hodie sancta in suis originalibus principijs ꝑm Anselmuz hodie cōcepta est stella celi. hodie concepta est palma virginū hodie concepta est ianua celorum Igitur triplex conceptio marie videtur hodie celebranda. Nam hodie fuit cōcepta vt in suo originali principio. Nec sequitur ibi affuit libido propagantium. ergo peccatum in prole ꝓpagatur vt supra. Secundo fuit cōcepta in carne mundissima. Tertio in creatione et infusione anime Et de istis hodie celebratur festuz Nec sequitur Non fuit hodie illa. vel illa conceptio. ergo non debet hodie celebrari. nam ecclesia de consuetudine habz anticipare vel postponere festa ex certis causis et rationabilibus. alias nō posset rationabiliter celebrari in die lune cuz cadit in dominica quod est falsum. Item alias nunq̄ celebrāda essz octaua in qua cantatur hodie sicut in die. Itē tūc nō esset hodie celebrandum festum conceptōnis pro sanctificatione. qr quo tempore fuit sanctificata igno ratur vt dicit sanctus thomas tertia parte summe. Et sic inquit theologia. patet ꝙ rationes vestre non sūt insolubiles? Tunc rex de solio suo protulit litis sentētiā in hec verba Anselmi in epistola. conceptionis virginis Erubescant omnes insensati. qui tantum diem. tāta mysteria ac sacramenta. tenebris ignorantie excecati iō respuunt celebrare ꝙ viri et mulieri copulatio. in virginis conceptione consistit. Nō eni est verus amator v̄ginis. qui respuit colere diē sue conceptionis. Hec Anſ. Cuius v̄ginis veros amatores nos facē dignet̄ dn̄s nr̄ Jesus dei patris. et ip̄ius virginis Marie vnicus filius. qui cum eodem deo patre. et spiritusācto viuit ⁊ regnat in secula seculoꝝ Amen.

Sermo de sancto Bernardo editus a magistro Johanne de gersonno cancell. parisien̄.

Fulcite me floribus stipate me malis quia amore langueo Scriptū est in epitaphio sponsi ⁊ sponse quod ad exercitiū diuini amoris compositum est et ab illo cuius nunc sermonem habituri sumus diuinis verbis expositum qd̄ et nunc legit ecclesia in laudem singularis sponse christi virginis gloriose Cantl. ij. c. Si nō capit amoris verba frigidū pect' vt scriptura loquitur amorose Bernarde Si te eodez teste langagiū amoris nō amans nō intelligit plus q̄z latinus barbaruz. quo pacto spes erit